

IN DE PEILING

De heer F. M. van Alphen uit Rotterdam stuurde ons foto's en een verhaal over de schokker Margaretha. 'De Margaretha werd ontworpen door de heer 't Hooft te Dordrecht en in 1895 gebouwd op de werf van D. van Duivendijk in Willemstad voor haareerste eigenaar, de heer J. A. Vos van Hagestein. Lengte 23,90 m en 5,90 m breed, 250 m² zeil aan de wind, ongetwijfeld het grootste schokkerjacht, dat ooit gebouwd werd. Een prachtig model van het schip is gemaakt door Hazenberg Sr.

In 1916 werd de Margaretha gekocht door de heer D. G. van Beuningen, die het schip enorm aan de tand gevoeld heeft. Na het sluiten van de vrede werden grote zeereizen gemaakt, onder andere naar de Scilly eilanden en naar Guernsey. Geen geringe onderneming met een platbodem zonder motor! De heer Van Beuningen was niet voor een kleintje vervaard. Ik heb zelf als kind een staaltje van zijn durf en zeemanskunst meegemaakt. Dit moet ongeveer in 1922 geweest zijn. De Margaretha lag in Den Helder en de heer Van Beuningen had opdracht gegeven, dat er om 7 uur 'klaranzie' moest zijn (dit soort beeldrijke uitdrukkingen werden gebruikt door de schipper Jaap, een legendarische figuur). Toen de Heer Van Beuningen 's morgens aan dek kwam stond er een loeiende storm en de oude Jaap had er daarom van af gezien het schip zeilklaar te maken. De Heer Van Beuningen dacht hier anders over en een half uur later gingen wij naar buiten met een dichtgereefd grootzeil en een klein stormfok.

Ik herinner mij, dat wij een lange slag over stuurboord naar buiten maakten. Het puntje van de giek (dat normaal een meter of 6 boven de waterspiegel hing) slierde bij de harde vlaggen door het water. Het was machtig, maar gelijk angstaanjagend. Ik herinner mij, dat ik voor twee dingen bang was: dat er iets zou breken (de Margaretha had in een wedstrijd voor Ostende haar mast al eens over boord gezeild); mijn tweede bezorgdheid was, dat het schip niet door de wind zou willen gaan op deze wilde zee. Gelukkig bleek mijn vrees onge-

grond, de trouwe Margaretha draaide prachtig en zonder verder slagen te maken konden wij over bakboord Hoek van Holland aanleggen.

Op de foto's zijn de enorme afmetingen van het schip goed te zien. De matroos met muts op (Jurrie heette hij) was een boom van een vent, over de 2 m lang. Een dergelijke krachtige figuur kon men natuurlijk goed gebruiken aan boord. Het aanhalen van de grote schoot werd bij het aanwakkeren van de wind al vrij gauw een probleem. Er werd dan een voetblok aangebracht opzij van de cockpit en met een man of vijf, achter elkaar opgesteld in het gangboord, werd het grootzeil dan getemd.

Het hieuwen van het anker (een geweldige dreg, zoals dat hoort op een schokker) was ook een hele operatie. Dit ging met behulp van het 'braadspil' (de Heer Van Beuningen heeft om het karakter van het schip te bewaren nooit een anker-lier willen aanbrengen) en was een tijdrovend werkje.

Wel werden de zijwaarden met be-

hulp van lieren opgehaald. Deze zwaarden waren met ruw weer op zee nogal kwetsbaar. Wanneer de Margaretha met haar volle gewicht in een golfdal drukte op zo'n diep-gestoken lang smal zwaard was het gevaar van breken niet denkbeeldig. Dit is dan ook wel eens gebeurd en om herhaling te voorkomen moesten de zwaarden met staal versterkt worden.

De foto's tonen duidelijk wat een prachtige lijn het schip had. Let op de grote vissermans fok, die tot ver achter de mast reikte en de enorme 'halve-winder', die van de boegspriet af gevaren werd. Boven de gaffel nog een 'topzeil', volgens mij eveneens een unicum!

In 1926 heeft de Heer Van Beuningen het prachtige schoenerjacht Vigilanter laten bouwen (37 m lang) en heeft de Margaretha ten geschenke gegeven aan de Rotterdamse Zeevaarschool. Na 1926 is het schip snel achteruit gegaan, tijdens de tweede wereldoorlog heeft de schokker op de Kagerplassen gelegen en in 1946 gesloopt.

